

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 18 maart 2024

Datum GS-besluit : 16 april 2024

Vragen nr. 34

Vervolg vragen van **de heer G. Vendrig** (BBB) over het nog altijd staande Geitenmoratorium.

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 18 maart 2024 door het lid van Provinciale Staten, **de heer G. Vendrig** (BBB), de volgende vragen bij Geëdeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Dank voor de beantwoording van mijn schriftelijke vragen van 11 december over dit onderwerp. Naar aanleiding van uw antwoorden en nadere bestudering van het moratorium heeft de fractie van BBB nog een aantal vervolgvragen zoals hieronder weergegeven.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

De VGO-onderzoeken gaan niet in op aantallen geiten per locatie. Dus statistisch zou er hetzelfde gevaar bestaan bij een bedrijf met 100 geiten als een bedrijf met 1200 geiten. Kunt u aangeven wat dan het risico is op uitbreiding?

Antwoord 1:

In het VGO III onderzoek is gekeken naar de bedrijfsdichtheid in een gebied. Er is ook vastgesteld hoeveel geiten er bij elk bedrijf aanwezig zijn. Er kunnen op basis van deze gegevens echter geen uitspraken worden gedaan over risico's op bedrijfsniveau. Uit de onderzoeken blijkt dat het risico op longontsteking groter is wanneer er meerdere geitenhouderijen zijn in de buurt van omwonenden. Er wordt verwacht dat uitbreiding van het aantal geiten invloed heeft op het risico. In welke mate het risico toeneemt is op dit moment niet duidelijk.

Vraag 2:

Na jaren van onderzoeken zijn er nog maar 50 patiënten die mogelijk gelinkt kunnen worden aan een geitenhouderij. Er is meerdere malen aangegeven dat minimaal 800 patiënten nodig zijn. Hoe relevant acht u het onderzoek nog als er maar 50 mogelijke patiënten zijn?

Antwoord 2:

Bij de onderzoeksopzet is destijds inderdaad uitgegaan van 800 patiënten. Door Covid bleek dit niet mogelijk te zijn. Er waren onvoldoende patiënten met een longontsteking en onderzoeken hebben door Covid-maatregelen vertraging opgelopen. Om dit zoveel mogelijk te ondervangen is besloten om meer monsters te onderzoeken van de beschikbare patiënten. Daarnaast vindt er onderzoek plaats bij geitenhouders en bij geitenhouderijen.

Vraag 3:

Past de provincie het voorzorgsbeginsel toe naar aanleiding van het onderzoek naar Tata Steel 'bijdrage van Tata Steel Nederland aan gezondheidsrisico's van omwonenden en kwaliteit van hun leefomgeving'?

Antwoord 3:

U bent op 8 februari 2023 per brief (kenmerk 1951630/1972663) geïnformeerd over de toepassing van het voorzorgsbeginsel bij Tata Steel. Dit was op basis van een juridisch advies van Pels Rijcken. Kort samengevat is de conclusie dat enkel op basis van het voorzorgsbeginsel geen nadere voorschriften aan een vergunning kunnen worden verbonden bij de beoordeling van een vergunningaanvraag. Het voorzorgsbeginsel kan daarmee enkel bijdragen aan de volledige onderbouwing om te komen tot maatregelen.

In de Provinciale Statenvergadering van 2 oktober 2023 is toegezegd dat nader onderzocht wordt of op basis van het RIVM onderzoek "De bijdrage van Tata Steel Nederland aan de gezondheidsrisico's van omwonenden en kwaliteit van hun leefomgeving" meer mogelijk is met het voorzorgsbeginsel. Dit onderzoek loopt nog, zodra hier meer over bekend is zullen wij uw Staten hierover informeren.

Vraag 4:

Het RIVM 'concludeert op basis van de bestaande literatuur dat er nog onvoldoende duidelijkheid is over bepaalde gezondheidseffecten van het wonen in de buurt van windmolens.'² Is de roep om aanvullend onderzoek door het RIVM hier een reden voor de provincie om het voorzorgsbeginsel toe te passen?

Antwoord 4:

Nee, wij zien dat niet als reden om het voorzorgsbeginsel toe te passen.

Zoals aangegeven in de beantwoording van vraag 3 blijkt uit eerder ingewonnen juridisch advies dat het voorzorgsbeginsel op dit moment nog geen zelfstandige grond kan vormen om bijvoorbeeld nadere voorschriften te verbinden aan een vergunning of een vergunning verder aan te scherpen. Nader juridisch onderzoek, dat op dit moment wordt uitgevoerd, moet uitwijzen of en in hoeverre nog meer mogelijk is met het voorzorgsbeginsel. Zodra de resultaten hiervan beschikbaar zijn, zullen wij uw Staten hierover informeren.

Wij gaan momenteel uit van de huidige wet- en regelgeving. We onderschrijven het belang van een gezonde en veilige leefomgeving. In dat kader hebben we het Rijk gevraagd om een verbetering van wet- en regelgeving en om gezondheid zwaarder te laten meewegen in het opstellen van normen. Ook stimuleren we het Rijk -onder andere via het IPO- verder onderzoek te doen naar de gezondheidseffecten van windmolens.

Vraag 5:

Het RIVM heeft onderzoek gedaan naar wonen langs het spoor. Hieruit blijken verhoogde gezondheidseffecten door onder andere ernstige hinder door trilling. Is dit onderzoek aanleiding om het voorzorgsbeginsel toe te passen voor wonen langs het spoor?³

Antwoord 5:

Nee, wij zien dit niet als reden om het voorzorgsbeginsel toe te passen.
Zie antwoord 4 voor nadere toelichting.

¹ <https://www.rivm.nl/publicaties/bijdrage-van-tata-steel-nederland-aan-gezondheidsrisicos-van-omwonenden-en-kwaliteit>

² <https://www.rivm.nl/nieuws/verschillende-mogelijkheden-voor-onderzoek-naar-gezondheidseffecten-windmolens>

³ <https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2014-0096.pdf>

Vraag 6:

Is het lopende aanvullend onderzoek van het RIVM inzake mogelijke verhoogde risico's op longontsteking nabij geitenhouderijen nog steeds een reden om het voorzorgsbeginsel toe te passen?

Antwoord 6:

Ja. De aanleiding en de argumenten die destijds golden om het geitenmoratorium in te stellen zijn onveranderd. Het ministerie van LNV steunt de geitenmoratoria van de provincies nog steeds. Eind 2024 wordt het VGO III onderzoek naar de oorzaak van de verhoogde kans op longontsteking afgerond. Wij willen daar niet op vooruit lopen.

Vraag 7:

Is het naar uw mening verantwoord om de geitenstop te staken in afwachting van de resultaten van het onderzoek?

Antwoord 7:

Zie het antwoord op vraag 6.